

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-I Examination _____
English (IKS) Paper-I
Introduction to Indian Knowledge System: IKSGEN01101
Subject Code: 240404

Time: One and half Hours

Total Marks: 40

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. Figures to the right indicate full marks**

Q.1.A) Choose the Correct alternatives from the following.

5

- 1 Which Veda is related with health science ?
 1) Rigveda 2) Samveda 3) Ayurveda 4) Atharvveda
- 2 Which of these science in the Indian knowledge tradition is useful for enhancing human physical health along with spiritual awareness? 1) Rigveda 2) Yoga 3) Ayurveda 4) Samaveda
- 3 What are the major contributions of Indian knowledge system in the field of mathematics?
 1) Zero 2) Trigonometry 3) Statistics 4) Calculus
- 4 In the Indian knowledge system , in Bhavabhuti's "Uttar Ramcharita," there is a description by Jivanand in Ayurveda thatwas a physician who had performed surgery on the brain by opening the skull.
 1) Patanjali 2) Jivaka 3) Charaka 4) Ramdev Baba
- 5 The Buddhist caves at Ajanta and Ellora in the Indian knowledge system have been declared as a World Heritage Site by..... ..
 1) America 2) England 3) UNESCO 4) Japan

Q.1.B) Answer in one Sentence

5

- 1 Which British officer conducted the excavation of the site in the Indus Valley Civilization?
- 2 State the names of four Varnas in Vedic Society:
- 3 According to Indian philosophy, what is the law of karma which affects the individual's future life.
- 4 What is the ultimate aim of human life according to Indian Knowledge system?
- 5 According to Indian knowledge tradition, what is moksha ?

Q.2. Write short Notes(Any two).

10

- 1 Principle of Non Violence in Jainism
- 2 Sculpture in Elora - Ajintha Buddhist caves
- 3 BhartaMuni's Natyashastra
- 4 Charvaka's Lokayata Philosophy

Q.3. Answer the following question on broad. (One out of two)

20

- 1 State the impact of Varna System in IKS on present Indian Social life:
- 2 Elaborate the Six Knowledge Schools(Shad Darshan) in IKS- Indian knowledge system:

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

५

- 1 कोणते वेद आरोग्यशास्त्रासी संबंधित आहे ?
१) ऋग्वेद २) सामवेद ३) आयुर्वेद ४) अथर्ववेद
- 2 भारतीय ज्ञान परंपरेतील हे शास्त्र मानवाच्या शारीरिक आरोग्या सोबत आध्यात्मिक जागरूकता वाढवण्यासाठी उपयुक्त ठरते ?
१) ऋग्वेद २) योगा ३) आयुर्वेद ४) सामवेद
- 3 गणिताच्या क्षेत्रात भारतीय ज्ञान परंपरेचे प्रमुख योगदान कोणते आहे?
१) शून्य २) त्रिकोणमिती ३) सांख्यिकी ४) गणकशास्त्र
- 4 भारतीय ज्ञान परंपरेत भवभूति यांच्या "उत्तररामचरित"मध्ये, जीवनानंद यांचे आयुर्वेदात असे वर्णन आहे की, या वैद्याने डोक्याची कवटी फोडून मेंदूवर शस्त्रक्रिया केली होती.
1) पतंजलि 2) जीवक 3) चरक 4) रामदेवबाबा
- 5 भारतीय ज्ञान परंपरेतील अजंठा आणि वेरूळ येथील बौद्ध लेण्या ने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केल्या आहेत.
१) अमेरिकेने २) इंग्लंडने ३) युनोस्कोने ४) जपानने

Q.1.B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

५

- 1 सिंधु संस्कृतीतील नगर उत्खनन कोणत्या ब्रिटिश अधिकाऱ्यानी केले ?
- 2 वैदिक धर्मातील चार वर्णांची नावे सांगा:
- 3 भारतीय तत्वज्ञानानुसार कर्माचा नियम काय आहे जो व्यक्तीच्या भविष्यातील जीवनावर परिणाम करतो ?
- 4 भारतीय ज्ञान परंपरेनुसार मानवी जीवनाचे अंतिम उद्देश काय आहे?
- 5 भारतीय ज्ञान परंपरेनुसार मोक्ष म्हणजे काय?

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन)

१०

- 1 जैन धर्मातील अहिंसेचे तत्व
- 2 वेरूळ अजिंठा बौद्ध लेण्यातील शिल्पकला
- 3 भरतमुनीचे नाट्यशास्त्र
- 4 चार्वाकांचे लोकायत तत्त्वज्ञान

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

२०

- 1 भारतीय ज्ञानपरंपरेतील वैदिक संस्कृतीतील वर्णव्यवस्थेचे आजच्या समाजजीवनावरील प्रभाव सांगा:
- 2 भारतीय ज्ञानपरंपरेतील षड-दर्शन स्पष्ट करा:

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-I Examination
English (IKS) Paper-I
Introduction to Indian Knowledge System: IKSGEN01101
Subject Code: 240404

Time: One and half Hours

Total Marks: 40

Q.1.A) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

५

1 कोणते वेद आरोग्यशासत्रासी संबधित आहे ?

१) ऋग्वेद २) सामवेद ३) आयुर्वेद ४) अथर्ववेद

Option 3

2 भारतीय ज्ञान परंपरेतिल हे शास्त्र मानवाच्या शारीरिक आरोग्या सोबत आध्यात्मिक जागरूकता वाढवण्यासाठी उपयुक्त ठरते ?

१) ऋग्वेद २) योगा ३) आयुर्वेद ४) सामवेद

Option 4

3 गणिताच्या क्षेत्रात भारतीय ज्ञान परंपरेचे प्रमुख योगदान कोणते आहे?

१) शून्य २) त्रिकोणमिती ३) सांख्यिकी ४) गणकशास्त्र

Option 1

4 भारतीय ज्ञान परंपरेत भवभूति यांच्या "उत्तररामचरित"मध्ये, जीवनानंद यांचे आयुर्वेदात असे वर्णन आहे की, या वैद्याने डोक्याची कवटी फोडून मेंदूवर शस्त्रक्रिया केली होती.

1) पतंजलि 2) जीवक 3) चरक 4) रामदेवबाबा

Option 2

5 भारतीय ज्ञान परंपरेतील अजंठा आणि वेरूळ येथील बौद्ध लेण्या ने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केल्या आहेत.

१) अमेरिकेने २) इंग्लंडने ३) युनोस्कोने ४) जपानने

Option 1

Q.1.B) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

५

1 सिंधु संस्कृतीतिल नगर उत्खनन कोणत्या ब्रिटिश अधिकाऱ्यानी केले ?

जॉन मार्शल

2 वैदिक धर्मातील चार वर्णांची नावे सांगा:

-

ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य, शूद्र

3 भारतीय तत्वज्ञानानुसार कर्माचा नियम काय आहे जो व्यक्तीच्या भविष्यातील जीवनावर परिणाम करतो ?

कर्माचा नियम असा आहे की प्रत्येक क्रियेला एक परिणाम असतो, जो व्यक्तीच्या भविष्यातील जीवनावर रिणाम करतो.

4 भारतीय ज्ञान परंपरेनुसार मानवी जीवनाचे अंतिम उद्देश काय आहे?

भारतीय ज्ञान परंपरेनुसार मानवी जीवनाचे अंतिम ध्येय हे मोक्ष प्राप्ती आहे.

5 भारतीय ज्ञान परंपरेनुसार मोक्ष म्हणजे काय?

भारतीय ज्ञान परंपरेनुसार मोक्ष म्हणजे आत्म्याची मुक्ती असे मानले जाते.

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही दोन)

१०

Page 3

1 जैन धर्मातील अहिंसेचे तत्व

Ans:

2 वेरूळ अजिंठा बौद्ध लेण्यातील शिल्पकला

Ans:

3 भरतमुनीचे नाट्यशास्त्र

Ans:

4 चार्वाकांचे लोकायत तत्त्वज्ञान

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

१०

1 भारतीय ज्ञानपरंपरेतील वैदिक संस्कृतीतील वर्णव्यवस्थेचे आजच्या समाजजीवनावरील प्रभाव सांगा:

Ans:

2 भारतीय ज्ञानपरंपरेतील षड-दर्शन स्पष्ट करा:

Ans:

Model Answer Paper

Seat No	
---------	--

B.A.-I Semester-I Examination _____

English (IKS) Paper-I

Introduction to Indian Knowledge System: IKSGEN01101

Subject Code: 240404

Page 4

Time: One and half Hours

Total Marks: 40

Q.1.A) Choose the Correct alternatives from the following.

5

1 Which Veda is related with health science ?

1) Rigveda 2) Samveda 3) Ayurveda 4) Atharvveda

Option 3

2 Which of these science in the Indian knowledge tradition is useful for enhancing human physical health along with spiritual awareness? 1) Rigveda 2) Yoga 3) Ayurveda 4) Samaveda

Option 4

3 What are the major contributions of Indian knowledge system in the field of mathematics?

1) Zero 2) Trigonometry 3) Statistics 4) Calculus

Option 1

4 In the Indian knowledge system, in Bhavabhuti's "Uttar Ramcharita," there is a description by Jivanand in Ayurveda thatwas a physician who had performed surgery on the brain by opening the skull.

1) Patanjali 2) Jivaka 3) Charaka 4) Ramdev Baba

Option 2

5 The Buddhist caves at Ajanta and Ellora in the Indian knowledge system have been declared as a World Heritage Site by.....

1) America 2) England 3) UNESCO 4) Japan

Option 1

Q.1.B) Answer in One sentence.

5

1 The Buddhist caves at Ajanta and Ellora in the Indian knowledge system have been declared as a World Heritage Site by.....

1) America 2) England 3) UNESCO 4) Japan

Option 1

2 The Buddhist caves at Ajanta and Ellora in the Indian knowledge system have been declared as a World Heritage Site by.....

1) America 2) England 3) UNESCO 4) Japan

Option 1

3 The Buddhist caves at Ajanta and Ellora in the Indian knowledge system have been declared as a World Heritage Site by.....

1) America 2) England 3) UNESCO 4) Japan

Option 1

4 The Buddhist caves at Ajanta and Ellora in the Indian knowledge system have been declared as a World Heritage Site by.....

1) America 2) England 3) UNESCO 4) Japan

Option 1

- 5 The Buddhist caves at Ajanta and Ellora in the Indian knowledge system have been declared as a World Heritage Site by..... ..

1) America 2) England 3) UNESCO 4) Japan

Option 1

Q.2. Write short Notes (Any two).

10

- 1 Principle of Non Violence in Jainism

Ans:

- 2 Sculpture in Elora - Ajintha Buddhist caves

Ans:

Page 5

- 3 BhartaMuni's Natyashastra

Ans:

- 4 Charvaka's Lokayata Philosophy

Ans:

Q.3. Answer the following question on broad. (One out of two)

20

- 1 State the impact of Varna System in IKS on present Indian Social life:

Ans:

- 2 Elaborate the Six Knowledge Schools(Shad Darshan) in IKS- Indian knowledge system:

Ans:
